

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Bir kishi Rasululloh solallahu alayhi va salom huzurlariga kelib: «Yo Rasululloh, mening ishimni kim ko’troq haqli?», Deb so’radilar. «Onang!» dedilar Nabiy solallohu alayhi va sallam. «Keyin kim?» deb so’radi. «Onang!» dedilar. «Keyin kim?» deb so’radi. «Onang!» dedilar. «Keyin kim?» deb so’radi. «Keyin ichki!» dedilar (Mutafaqun alayh).

Muoviya ibn Johima roziyallohu anhumadan rivoyat kilinadi: Johima roziyallohu anhu Nabiy solallahu alayhi va salom huzurlariga kelib: «Ey Rasululloh, men jixod qilni istab, sizdan maslahat so’rab keldim», dedi. «Onang bormi?» dedilar. «Xa», dedi. «Universitet (xizmatini) kerak tut. Shubhasiz, jannat uning kiyimlarini oldiradi », dedilar (Axmad, Nasoyiy, Bayhaqiy rivoyatlari).

Bir rivoyatda: «Uni (xizmatini) kerak tut. Shubhasiz, jannat uning tikilganlari ostidadir », dedilar (Sahihul-jomizis-sog’ir: 1249).

Bir rivoyatda: «Uni tikishni maqkam tut. Jannat boshqa erdadir »(Ibn Moja rivoyatasi, Sahihul-jomizis-sag’ir: 1248).

Bir rivoyatda: Nabiy solallohu alayhi va sallam: «Ota-onang bormi?» dedilar. «Xa», dedi. «Ularni (xizmatini) kerak tut. Shubhasiz, jannat ularning oёqlari ostidadir », dedilar (Tabaroniy rivoyat, Sahihut-targ’ib: 2485).

Abu Ayyub roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallahu alayhi va salamning shunaqa dinlarini eshitganman: «Kim ona-bolani bir-biridan ayirsa, qiyomat kuni Ollox uni suyukli kishilardan oyirib yuribdi» - Oxdom sagir: 6412).

Ислом Нури

Muoviya ibn Hayday roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va sallam: «Onangga, yangi onangga, yangi onangga, keyin vatanga, yaxshi boshga qarindoshlarga (yashovchi qil)», dedilar (Axmad, Abidu Doxud, : 1399).

Sa'saa al-Mujoshiyyiy roziyallahu anhudan rivoyat kilinadi: Nabiy solallohu alayhi va sallam: «Onangga, отангга, опа-singlingga, aka-ukangga va bo'shliqqa qarashlarga (yaxshi ko'ring)», dedilar (Toxidon, Toxiy) 1400).

Mikdom ibn Ma'diy Karib roziyaloxu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va sallam aytilar: «Allox taolo onalaringizga (yaxshilik kilishga) buyuradi, yangi onalaringga (yahshilik kilishga) buyayadi. (Sahihul-adabil-muffrad: 44).

Abu Burdadan rivoyat kilinadi: Yomonlik bir kishi onasini elkasida ko'tarib, Ka'bani tavof qildira turib Ibn Umar roziyallohu anhudan: «Ey Ibn Umar, nima deysiz, onamning haqini ado qildimmi?», Deb so'radilar. Ibn Umar roziyallohu anhu: «Bitta to'lg'oq haqini ham ado qilmang» deb javob berdi (Sahihul-adabil-muffrad: 8).

Ummu Xoniit bin Abi Tolibning ozod qilingan quli Abu Murradan rivoyat kilinadi, u Abu Hurayra roziyallohu anhu bilan birga uning Aqiqdagi er-mulkiga bordi. U erga kirib borarkan, (Abu Hurayra) bor ovozi bilan: «Assalomu alaykum va yo'riqnomalar va barokatuh, ey onajon!», Dedi. Onasi unga javoban: «Va alaykum assalom va yo'riqnomalar va barokatuh», dedi. «Meni kichikligimda qanday tarbiyalashni amalga oshirganingiz, Olloham sizga ham xuddi shunday mehmon-shafqat ko'rsatgan, onajon!», Dedi. «Ey bolam, qarigan chog'imda menga qanday muruvvat ko'rsatilgan bylsang, Olloham seni ham qo'shanday mukofotlashin va sendan rozi bulsin» deb javob berdi (Sahihul-adabil-muffrad: 11).

Qarindoshlar bilan aloqa kilish rizqning mo'l-ko'l va umrning ortiq kilinishiga sabab

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallahu alayhi va salam: «Kimda-kim Ollohnning rizqini ulug'i va umrini ko'proq qilini istasa, uyini ushlab turing (qarindoshlari bilan aloqa) qilsin» (Mutafaq)

Salmon roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallahu alayhi va salom aytildi: «Kazoni faqat duo qaytaradi, umrni esa yaxshilik uzaytiradi» (Termiziyy va Xokim rivoyatlari, Sahihul-jomizis-sogir: 7687).

Anas roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallahu alayhi va sallam aytildi: «Kim rizqi mo'l-ko'l qilinishini va umri uzaytirilishni istasa, tabassum qilsin!» (Sahihu sunani Abi Dovud: 1485).

Anas roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallahu alayhi va salom aytildi: «Kim umri uzaytirilishni va rizqi ortiq kilinishini istasa, ota-onasi ijodiy qilsin va qarindoshlarini bilan aloqa qilsin!» (Axmad rivoyatiy, Sahihut-targ'ib: 2488).

Abu Bakra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallahu alayhi va salom aytildi: «Savobi eng tez bulgan toat-ibodat uyida qolmoqda. Xatto bir xonadon bilan bog'liq ishlarni olib boradigan vaziyatda bir-birlari bilan aloqada bo'lib, mollari ko'chib o'tdi va ularning sonini ko'paytirdi » (Tabaronii roviyati, Sahihul-jomizis-sagir: 5705).

Shaxl ibn Muoz otasidan rivoyat kiladi: Rasululloh solallahu alayhi va salom aytildi: «Ota-onasiga yaqinlik qilgan odamga jannat bulsin, Olloxning umrini ortiqcha kilsin» (Hokim «Mustadrak» da saqlanish sanagan (4: 154), zax

Ислом Нури

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytildi: «Qarindoshlaring bilan aloqa kiladigan darajada nasablarining o’rganining! Shveytsariya xonasi, mehmonxonani ishga jalg qilish, mol-dunyoning ko’payishiga va umrning ortiq bo’lishiga sababdir »(Termiziy rivoyat, Sahihut-targ’ib: 2520).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytildi: «Kim Ollohga va oxirgi kunga shunday olib kelingan bulsa, qarindoshlari bilan aloqa qilsin» (Muttafaqun alayh).

Aloxani uzgan yaxshilarga ham sila qo’ymoq kilish va g’arazgo’y qarindoshga sadaqa qilishning fazli haqiqati

Abu Zar roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Xalilim solallohu alayhi va sallam menga yoqinlarim aloxani uzsalar ham ulab bilan aloqa kilishni buyerladilar (Tabaroni va boshkalar rivati, Sahihut-targ’ib: 2525).

Abdulloh ibn Amr roziyallohu anhumodan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va sallam dedilar: «Haqiki sila himoya qiluvchi odamning qarindoshlari tarafidan unga qilingan alogaaga javob tariqasida aloqa qilayotganda odamni olib kelinglar, chunki ular o’zga odam bilan birga bo’lishadi»

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Bir kishi: «Yo Rasululloh, mening qarindoshlarim bor, men ularga aloqa kilaman, ular mendan aloxani uzeladi. Men ularga yaxshilik kilaman, ular menga yomonlik qiladilar. Men ularga xalillik kilaman, ular menga ko’rsatilasiz », dedi. Rasululloh solallohu alayhi va salom dedilar: «Agar o’zingizni aytayotgandek bylsang, gyoki sen ularga qaynoq kul ediryapsan ekan (yangi, ular og’ziga chog’ solingan odam kabi olam-o’rikka qarshi bo’lib o’tdi) va modomiki shu bilan davom etayapti bilan birga bo’laveradi

»(Muslim rivoyat).

Ummu Kulsum bint Uqba roziyallohu ko'rsatgan rivoyat kilinadi:
Rasululloh solallohu alayhi va salom aytildi: «Eng ustun sadaqa
g'arazgo'y (kekchi, adovat qiluvchi) qarindoshga qilingan sadaqadir»
(Tabaroniy).

Uqba ibn Omir roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Men Rasululloh
solallohu alayhi va salom bilan munosabatda bo'lib, u zotning qullaridan
tutdim va: «Yo Rasululloh, mening eng fazilatli amaliyotlar haqiqatda
xabar beraman» dedim. «Ey Uqba! Sen bilan alokasini uzgan yoqining
bilan alogangni tikla. Seni maxrum etgan kimsaga sen inom et. Senga
zulm utkazganni afv kil », dedilar (Axmad va boshkalar rivoyat, Sahihut-
targ'ib: 2536).

Ibn Abbos roziyallohu anxumo aytadilar: «Nasl-nasablaringizni yodda
saqlaning, qarindoshlaringiz bilan aloqa qilib turinglar. Shubhasiz,
qarindoshlik aloqasi yaqinida o'tkazilgan masofa uzoq bo'lishi kerak, ham
uzoqlik kerak, qarindoshlik alokasi uzoqlashganda masofa yotin bulsa ham
yaxshi qolmoqda. Qarindoshlik alokasi kiyomat kuni o'z egasi oldida turib,
agar uni bog'lagan bolsa bog'lagan deb, uzgan bulsa uzgan deb guvohlik
beradi »(Sahihul-adabil-muffrad: 54).

Suvayd ibn Om al-Ansoriy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh
solallohu alayhi va salam: «Salomlashish bilan bog'liq bo'lib, qarindoshlik
alokasini jonlantirib turinglar», dedilar (Vakiz «Zuxd» -aytay-asot) .

Qarindoshiga baxillik kiladigan odam haqida

Jarir ibn Abdulloh roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh
solallohu alayhi va salom aytildi: «Qayerni qarindosh qilsin oldiga kelib,

Ислом Нури

Olloxning unga ato etgan fazlu marxamatidan so'raganida u unga baxillik qilsa kerak, uyiga olib boraman» bir ilon chikariladi, u unga o'ralib oladi (Tabaroniy rivoyat, As-silsilatus-sahaja: 2548).

Sila kirim gunohlarga kafforat buladi

Ibn Umar roziyallohu anhumodan rivoyat kilinadi: Bir kishi Payg'ambar solallallohu alayhi va salom huzurlariga kelib: «Yo Rasululloh, men bir yomon gunoh qildim, qanday tavba qilsam edi?», Deb so'radilar. «Onang bormi?», Deb so'radilar Payg'ambar solallallohu alayhi va sallam. «Yo'q», dedi. «Xolang bormi?», Deb so'radilar. «Xa», dedi. «Unga yaxshilik qil», dedilar (Termiziy va boshkalar rivatasi, Sahihut-targ'ib: 2504).

Ibn Abbos roziyallohu anxumo huzuriga bir kishi kelib: «Men bir oyolgasovchi kuygan edim, u menga tegishga ko'ndirdi, kelin boshka birov Sovchi kuysa unga tegishishga rozi bo'ldi. Shunda men Rashk qilib, u ayolni o'ldirib qo'ydim. Tavba qilsam buladimi? » deb so'radi. Ibn Abbos: «Onang hayotmi?» deb so'radilar. «Yo'q», dedi. «Allox azza va jallaga tavba qil va quruqlikdan kelayotgana Unga ibodat qil», dedilar.

Ato ibn Yoros aytadi: Men Ibn Abbosning oldiga borb: «Nega onasining hayotmi, yuragi haqiqatda so'radingiz?» degandan edim, «Men onaga juda yaxshi ko'rishdan qo'rqaman Ollohga yaqinni qiluvchi biron amalni bilmayman» deb javob berdi (Sahihul-adabil-muffrad: 4).

Taysala ibn Mayyosdan rivoyat kilinadi: Men hariyuriy va favoriylardan bulgan Najda kavmi bilan birga bulib, ularda o'z fikrimcha gunohi kabira deb ko'rgan ishlarni uchratdim. Ibn Umarga bu haqiqatda aytgan edim, u kishi: «Qanday ishlar ekan?» deb so'radi. «Shunday-shunday ishlar», deb aytib berdim. Ibn Umar: «Bular gunohi kabellardan emas. Ularmi

Ислом Нури

tug'dirish: Ollohga shirkatish, odam o'ldirish, jixoz maydonidan ko'chish, pokiza ayolni buzuqlikda ayblast, sudxurlik, etimning molini eyish, masjidda botil ish-so'zlarga burish, dinni masxaralash, o'qpadar bug'ib otoni. Ibn Umar menga yana shunday dedi: «Do'zaxdan qurqasanmi, jannatga kirishni istaysanmi?» «Albatta», dedim. «Ota-onang hayotmi?», Deb so'radi. «Onam bor», dedim. «Ollohga qasamki, agar unga shirin so'zlasang, yaxshi edirib-ichirsang, modiki gunohi kabilardan saqlanar ekansan, albatta jannatga kirasan»,

Hadis dalolatiga qarab, ota-onha ajrashib ketgan vaziyatda bola tarbiyasiga onaga haqli ravishda yordam beradi.

Hadis opa-singilning haqiqati aka-ukaning haqli ravishda imzolanishi uchun qo'yilishga dalil qilingan.

Kishinining eng yaxshi qarindoshi uning otasi tomonidan belgilanadi.

Mazkur kurashlarni tushinish paytida bazilar kiyaladilar va «insonning umri yorilishidan ilgarigi belgi qo'yilgan bulsa, uning ajali biron dakiga avval ham, keling ham kelmasangiz, qanday qilib yaxshi ko'rsangiz va oilangizning hayotiga sabab bo'ladigan umrni uzaytirishi mumkin?» deyishadi. Javob shoki, bu ikki ish o'rtasida qarama-qarshilikning yo'qligi, YU xayvonlar tomonidan olib kelinayotgan odam hali yaratilmasdan turib Ollohning ilmiyida uning oilasini qo'llab-quvvatlaganligi sababli buzilgan, demak Xudoning uni yaratmasidan turib umridan oshib ketganligi haqida gapirib berdi. Agar sulayim qo'lim qiluvchi bulmasa edi, unga bu ziyodaliq bulgan edi.

biroq ixtiriylayotda mana bunday amallarni qilsada, umrga shuncha

qwshilishda »deb yozib qo'ygan bo'liwini mumkinligini aytganlar. Qarang:
«Fatul Boriy», 5526-raqamli ishtirokis sharh.)

Chunki, bunday kimsaga sadaqa qilish uchun bir tomonni bir tomonga olib
borish kerak, ikkinchi tomonlardan uning qalbidagi maraz va adovatni
davolash. Shubha, sadaqot berish ko'pincha uni uchichi kishining
qalbidagi adovat va nafratni ketkazishga sabab bo'ladi. Natijada bu bilan
ikki ajr - sila qilim ajri va haligi kishining qalbini davolash ajri hosil qiladi.

Sila gulsim eng kamida
salomlashuv bilan amalga oshadi, bu erda odamga, o'sha erda masofa har
qancha
uzoq bulmasin, imkonи bulgan ishdir. Uzogingizni yoqing kiluvchi turli-
tuman aloqa
vositalari keng tortilgan xozirgi davra ota-onга va qarindoshlari bilan aloqa
kilmaydigan odamga aslo uzr yig '!